

**Seisukoht Maa ja Ruumiameti kirjale 12.08.2025 nr 12-1/25/379-4 „Karujärve lasketiiru detailplaneeringu heakskiitmine“ ja KARUJÄRVE KÜLAKARUJÄRVE LASKETIIRU DETAILPLANEERINGUGA, töö nr 180524 versioon 18. august 2025.a.**

Tutvunud Maa ja Ruumiameti kirjale 12.08.2025 nr 12-1/25/379-4 „Karujärve lasketiiru detailplaneeringu heakskiitmine“ ja muudetud Karujärve lasketiiru detailplaneeringu 18. augusti 2025.a. variandi kohta esitame oma seisukoha:

1. Maa ja Ruumiameti kirjas 12.08.2025 nr 12-1/25/379-4 „Karujärve lasketiiru detailplaneeringu heakskiitmine“ märgitud: Arutelu protokollis kohaselt lepitati kokku, et detailplaneeringu seletuskirja täiendatakse mürahäiringut leevendavate organisatsioonide meetmetega. Sätestatakse, et kui Kaitseliit on ühes kuus ära kasutanud 12 laskepäeva, siis piiratakse kolmandate isikute lasketiiru kasutamise võimalust.

Detailplaneeringu 18.08. 2025a. p.8.2 kirjeldatud:

*Detailplaneeringuga on seatud järgmised täiendavad leevendavad meetmed mürahäiringu vähendamiseks:*

- *laskepäevade arvu piiramine kolmandatele (st eeskätt Kaitseliidu või Kaitseväge jt riigi jõustruktuuride välistele) osapooltele, kui detailplaneeringuga määratud Kaitseliidu vajadustele vajaminevad eeldatavate laskepäevade (kokku 12 päeva) arv on kasutatud*

Antud sõnastuse näol on tegemist kokkulepitu eiramisega- võib tõlgendada, et Kaitseliidu või Kaitseväge jt riigi jõustruktuuridele nimetatud piirang ei kehti. Selline lahendus ei vasta kokkuleppe mõttele ja avaliku arutelu protokollis kokkulepitule.

- *kohalike elanike teavitamine harjutuspäevade esinemisest. (Kaitseliit on juba regulaarselt teavitanud kohalikke elanikke olemasoleva 100 m lasketiiru kasutamisest ja jätkab teavitustööd ka peale planeeringuga kavandatud ehitiste rajamist)*

Leiame, et detailplaneeringus toodud müra vähendamise leevendusmeede ei ole müra vähendav meede.

Paraku kohalike elanike teavitamises pakuti ei lähe aga tegeliku eluga kokku. Näitena võib tuua k.a. juuli kuu kus 27. juuni teavituses on märgitud, et laskmised toimuvad kahel päeval (ühel 08:00-18:00 ja teisel 14:00–17:00), tegelikkuse toimusid aga laskmised ~20 päeval ja kestsid mõnel korral 19:00 -ni ja enamgi.

Tekib paratamatult küsimus, kas Kaitseliit ei suuda oma tegevusi planeerida või ei suuda ta kontrollida tegevusi lasketiirus?

Võrdluseks - Muhu Vallavalitsus lubab kasutada Koguva karjääri lasketiiru 4 päeva aastas. Ilmselt on Tallinna meeste heaolu sedavõrd olulisem Saarlaste omast.

2. 25.07.2025 muudetud Akukon 231689-1-A n.n. „Karujärve lasketiiru mürauring“ peatükist SOOVITUSED on välja jäänud väga oluline lõik, millest tuleks erimeelsuste lahendamises lähtuda

*Atmosfääriõhu kaitse seadusega mitte reguleeritud müraallikate tekitatava häiringu korral on üheks võimaluseks mitme osapoolte vaheline kokkulepe. Müraallikast lähtuva müra leevendamiseks/häirivuse vähendamiseks tuleb kokku leppida erinevate osapooltega: elanikud, kohalik omavalitsus, müraallika valdaja, pädevad asutused, millisest normist tuleb müra hindamisel lähtuda, kas on vajalik rakendada parandustegurid, kas ja millised erisused kehtivad nt tava- ja võistluspäevale jms ning seejärel sõlmida kokkulepitud tingimustega asjakohane akt, millest edaspidi juhinduda.*

Järgi on jäänud:

*Võimalikud leevendusmeetmed müra vähendamiseks relvade puhul on:*

- organisatoorsed ehk erinevad ajalised piirangud (nt kellaajalised, nädalapäevad ja aastaajad);*
- koguselised piirangud (nt relvade arv, laskesageduste arv);*
- kohaline elanike teavitamine kõrge müratasemega harjutuspäevade esinemisest;*
- planeerimine/maakasutus, nt arendustegevus mürarikastes piirkondades ei ole soovitud.*

**Antud juhul peame oluliseks osapoolte vahelist kokkulepet kus oleks enne detailplaneeringu kehtestamist üheselt määratud lasketiiru kasutamise sagedus ja kasutamise kellaajad.**

3. 04.06.2025 toimunud avalikul arutelul soovisime laupäeva ja pühapäevase harjutuste lõpu kellaajaks 15:00. lähtuvalt Kaitseliidu esindaja selgitustest nõustusime tema poolt välja pakutuga, et laskeharjutused ei kesta kauem kui kella 17:00, mis aga kahjuks protokollis millegipärast ei kajastunud.

Leiame, et kellaajaline piirang on vajalik ja peaks olema ka detailplaneeringus märgitud kui juba detailplaneeringu seletuskirja peatükis “ KSH eelhinnangu järeldused“ on välja toodud sellised olulised nõuded nagu „... tuleb rakendada müra vähendamise meetmeid nagu näiteks välja lülitada masinad, mida hetkel ei kasutata, kõik masinad ja seadmed hoida heas korras ning vajadusel varustada summutiga.“

Teeme ettepaneku lisada detailplaneeringu seletuskirja p.8.2 eelpoolnimetatud lõigule lasketiiru kasutamispäevade kohta lause:

*lasketiiru kasutatakse kell 9:00-17:00. Vajadusest erandkorras muul ajal lasketiiru kasutada teavitab Kaitseliit eelnevalt kohalikke elanikke oma igakuulises laskepäevade teatises või täiendavalt vajaduse tekkimisel.*

4. 04.06.2025 toimunud avalikul arutelul protokollis märgitud: Lasketiiru rajamisel tekkiv pinnasest rajatakse eelkõige detailplaneeringu järgselt taktikalise raja vallid ja ülejäänud pinnasest ehitatakse müratõkkevall Kuumi küla ja lasketiiru vahelisele alale.

Kaitseliidu esindaja pidi selle sõnastama ja lisama detailplaneeringu seletuskirja. Paraku protokollist saame lugeda, et „Detailplaneeringu seletuskirja selline täpsustus siiski sisse ei lähe, vaid info läheb teadmiseks Kaitseliidule“.

Seisukoht: leiame, et müratõkke valli rajamine lasketiiru ja Karujärve vahele kokkulepitud tingimustel detailplaneeringu seletuskirjas on vajalik. Teeme ettepaneku sõnastada detailplaneeringu seletuskirjas 3. PLANEERINGU ÜLDLAHENDUS järgnevalt:

*Planeeringualale on kavandatud kuni 300 m distantliga lasketiir, taktikalise liikumise ja laskmise ala. Kuni 300 m lasketiirule on olemas laskesuunas tagavall ca 12 m kõrge ning taktikalise liikumise ja laskmise alale laskesuundadesse on kavandatud ca 6 m tagavall. Lasketiiru maa-alale rajatavate vallide eesmärk on lasketiirus toimuva tegevuse ohutuse suurendamine ja lasketiiru maa-alast väljuda võiva ohu tõkestamine. **Lasketiiru maa-alale rajatakse lasketiiru Karujärve poolsesse külge 6m kõrgune müratõkkevall.***

Kui Akukoni poolt tehtavad ja ka alternatiivsed müraleviku arvutuse annavad ~1,3 km kaugusel heli tugevuseks 40...45dB, siis alternatiivsed arvutused annavad 6m kõrguse müratõkkevalli olemasolul helitugevuse vähenemiseks 1,3km kaugusel 8...12dB, mis on siiski müra taseme oluline vähenemine.

5. Vallavolikogu otsuses 27.3.2025.a. „Karujärve külas Karujärve lasketiiru detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine“ peatükis D. Detailplaneeringu menetlus on kirjas:

*„Vallavalitsus mõistab lähipiirkonna elanike muret ja selgitab, et detailplaneeringuga saab ja tuleb sätestada tingimused lasketiiru kasutamiseks.“*

Tuleks siis minna konkreetseks ja väljendada oma mõistmist detailplaneeringus kuhu mitte kuidagi ei taha lisanduda konkreetsust sisaldavad punktid

- Lasketiiru kasutatakse kuni 12 päeva kalendrikuus
- Lasketiirus laskeharjutuste sooritamise aeg on 9:00 kuni 17:00
- Kaitseliit teavitab kohalikke elanikke laskeharjutuste läbiviimise kuupäevadest ja kellaegadest
- Rajatakse lasketiiru Karujärve poolsesse külge 6m kõrgune müratõkkevall.

### **Kokkuvõte:**

Kalendrikuus on maksimaalselt 10 tavalist puhkepäeva. Kuna Kaitseliidu näol on tegemist vabatahtlikkuse alusel moodustatud organisatsiooniga, siis juba kokkulepe 12 laskepäevale kuus tähendab teoreetiliselt laskeharjutusi igal puhkepäeval.

Kujutage ette, mis tunne võiks olla kortermaja elanikul kui igal puhkepäeval alustab naabri-mehe vastu radiaatoritoru koputamiseiga kell 9:00 ja nii öhtuni välja. Müratase ei ole ju suurem kui 65dB ja on isegi väiksem kui 40dB.

Laskeharjutustel osalejad viibivad vabatahtlikult mürapiirkonnas kord või kaks kuus aga Kuumi ja Üru külade elanikud viibivad seal oma elukoha tõttu pidevalt ja on osalised igal laskeharjutusel vastu oma tahtmist.

Selline olukord põhjustab:

- elukvaliteedi langust, sest kodu, mis peaks olema rahu ja taastumise koht, on muutunud sundkuulamise alaks;
- korduvast müra tulenevat psühholoogilist stressi;
- külade atraktiivsuse vähenemist, mis mõjutab negatiivselt kinnisvara väärtust ja piirkonna arenguväljavaateid.
- leiame, et tegemist ei ole üksnes Kaitseliidu vabatahtliku tegevuse korraldamise küsimusega, vaid kohalike elanike põhiõiguste rikkumisega.

**Endiselt oleme seisukohal, et Saaremaa Vallavalitsuse „Karujärve lasketiiru detailplaneering“ Töö nr 180524 Versioon 18.08.2025 ei vasta detailplaneeringu algele põhimõttele ega ka Vallavolikogu otsusele 27.03.2025.a. „Karujärve külas Karujärve lasketiiru detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine“.**

**Sellise lahendusega detailplaneeringuga kavandatava tegevuse elluviimisel ei ole arvestatud kohalike elanikega ja kaasneb oluline negatiivne keskkonnamõju ning seatakse ohtu inimeste tervisele, heaolu ja vara.**

**Detailplaneeringus on lahendamata müra vähendavad meetmed ja detailplaneeringu vastuvõtmine selliselt ei ole aktsepteeritav.**

Kuumi küla elanike nimel

Toomas Matt